

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o K 040030 13 Kž 2
Brčko, 20.02.2013. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Ilje Klaić, kao predsjednika vijeća, Srđana Nedić i Dragane Tešić, kao članova vijeća, uz učešće Biljane Vasiljević kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog B.M. zv. „B.“ i „B.1“ iz D.V., zbog krivičnog djela Ubistvo iz člana 163. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 10/03, 6/05, 21/10, 47/11 i 52/11), odlučujući o žalbi njegovog branioca Jovana Vuković, advokata iz Brčkog, podnesenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 040030 12 K od 19.11.2012. godine, nakon javne sjednice vijeća održane dana 20.02.2013. u prisustvu tužioca Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine Radmila Ivanović, optuženog B.M. i njegovog branioca Jovana Vuković, donio je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana žalba branioca optuženog B.M. zv. „B.“ i „B.1“ iz D.V. i POTVRĐUJE presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 040030 12 K od 19.11.2012. godine.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 040030 12 K od 19.11.2012. godine, optuženi B.M., oglašen je krivim da je radnjama opisanim u izreci te presude počinio krivično djelo Ubistvo iz člana 163. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, za koje ga je sud primjenom članova 7., 42., 43. i 49. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine osudio na kaznu zatvora u trajanju od 14 (četnaest) godina.

Istom presudom je odlučeno da se vrijeme koje je optuženi proveo u pritvoru od 11.12.2011. godine, od 23,45 časova, pa nadalje ima uračunati u izrečenu kaznu zatvora, a na osnovu člana 57. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 10/03, 48/04, 6/05, 14/07, 19/07, 21/07, 2/08 i 17/09).

Na osnovu člana 198. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine sud je oštećena lica uputio na parnični postupak.

Na osnovu člana 188. stav 4. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine sud je optuženog oslobodio obaveze plaćanja troškova krivičnog postupka i paušala za rad suda, jer optuženi živi u lošim materijalnim prilikama i što bi plaćanjem istih doveo u pitanje svoje izdržavanje.

Protiv navedene presude žalbu je podnio branilac optuženog, Jovan Vuković, advokat iz Brčkog (u daljem tekstu branilac), zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 299. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i odluke o krivičnopravnoj sankciji iz člana 300. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. U žalbi je branilac predložio da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine žalbu uvaži, ukine presudu Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 040030 12 K od 19.11.2012. godine i održi glavni pretres. Takođe branilac je predložio i da ovaj sud uvažavajući olakšavajuće okolnosti na strani optuženog izrekne znatno blažu kaznu.

Tužilac Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine podnio je odgovor na žalbu branioca optuženog u kojem smatra da su navedeni žalbeni razlozi apsolutno neosnovani i paušalni i da nemaju podlogu ni u jednom izvedenom dokazu na glavnom pretresu.

Na javnoj sjednici vijeća ovog suda održanoj dana 20.02.2013. godine, branilac optuženog je u potpunosti ostao kod podnesene žalbe i navoda iz iste, kao i pri prijedlogu podnesenom u žalbi. Branilac je takođe podsjetio na navode iz žalbe, upućujući prigovor nalazima koje su dali vještaci dr Petko Grubač i nalaz Psihijatrijske Klinike sa Sokoca, čiji nalaz je prezentovala dr Zorica Lazarević.

Optuženi se pridružio navodima svog branioca, te istakao da je navedene prilike I.Z. imao namjeru njega da izbuši nožem, ali da je on prije od I.Z. došao do kuhinjskog noža. Takođe je istakao da je njega I.Z. prvo udario glavom u glavu, od kojeg udarca je bio ošamućen.

Tužilac je izjavio da je kazna koja je izrečena optuženom adekvatna, te da je on u odgovoru na žalbu iznio svoje mišljenje u povodu iste i izjavljuje da ostaje pri prijedlogu da se žalba odbije kao neosnovana i presuda potvrdi.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u skladu sa članom 306. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno u granicama žalbenih navoda i odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Žalba branioca optuženog nije osnovana.

Neosnovano se žalbom branioca optuženog prigovara da je prvostepeni sud pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje u navedenom slučaju.

Nasuprot tvrdnji branioca optuženog, ovaj sud smatra da je prvostepeni sud pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje, odnosno utvrdio sve odlučne činjenice na osnovu kojih je utvrđena krivica optuženog. Činjenično stanje utvrđeno izrekom pobijane presude rezultat je, od strane prvostepenog suda, pažljive i savjesne ocjene svih izvedenih dokaza. Tokom postupka utvrđivanja činjeničnog stanja prvostepeni sud se bavio ocjenom i analizom sadržaja iskaza saslušanih svjedoka i njihovom pouzdanošću, kao i nalazima koje su dali vještaci medicinske struke, svako iz svoje oblasti, cijeneći izvedene dokaze pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima, kako je to i propisano članom 281. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, te iste slobodno cijenio u skladu sa članom 15. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Nakon tako provedenog postupka ocjene izvedenih dokaza, sud je pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje iz kojeg

proizilazi da je optuženi počinio krivično djelo za koje se tereti, upravo u vrijeme i na način opisan u izreci odluke, a o čemu prvostepeni sud govori na strani trećoj pod tačkom osam obrazloženja. Za takvo svoje činjenično i pravno utvrđenje prvostepeni sud je dao uvjerljive, argumentovane i logične razloge, koje prihvata i ovaj sud. Svi razlozi koje je dao sud u obrazloženju odluke, su argumentovani i rezultat su uvjerenja prvostepenog suda, do kojeg se došlo nakon svestrane analize i ocjene izvedenih dokaza. Tokom dokaznom postupka sud je potpuno i pravilno cijenio sve izvedene dokaze na osnovu kojih je utvrdio sve odlučne činjenice i donio pravilan zaključak u pogledu krivice optuženog.

Odredbom člana 299. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje), stavom drugim propisano je da nepotpuno utvrđeno činjenično stanje postoji i kad na to ukazuju nove činjenice i novi dokazi. Iako se branilac optuženog poziva na navedeni žalbeni osnov, ne ukazuje na nove činjenice, a ni nove dokaze koji bi išli u prilog tvrdnji branioca da je činjenično stanje nepotpuno utvrđeno.

Branilac u žalbi prigovara da je prvostepeni sud isključivo i samo cijenio iskaze svjedoka tužilaštva i da to za odbranu nije sporno, jer je te činjenice potvrdio i optuženi, a potom ističe da je sud pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje. Branilac smatra da sud nije mogao samo na osnovu priznanja optuženog zasnovati svoju odluku o krivici optuženog, a neupuštajući se i u druge odlučne činjenice. Na naprijed navedeni način, sa dvije različite i suprotstavljene konstatacije, odbrana dolazi u kontradiktornu situaciju. Prvo se ukazuje koje dokaze je sud izveo, pa se onda zaključuje da je krivica optuženog utvrđena samo na osnovu priznanja optuženog. Takva konstatacija odbrane je pogrešna i u suprotnosti sa obrazloženjem prvostepene odluke, koje je potpuno i dalo odgovor na sva sporna pitanja oko načina izvršenja krivičnog djela, kao i samog izvršioca. Na te okolnosti su saslušani navedeni svjedoci i vještaci, na osnovu čega je i utvrđeno činjenično stanje i utvrđena krivica optuženog.

Predmet razmatranja i ocjene prvostepenog suda bio je i iskaz optuženog u svojstvu svjedoka, koji sud nije prihvatio, jer je isti sračunat na izbjegavanje krivične odgovornosti, nevješto svaljujući uzrok navedenog događaja na oštećenog I.Z., a o čemu se govori na strani šestoj pod tačkom šesnaest prvostepene odluke. Navedena konstatacija suda u pogledu iskaza optuženog, u svojstvu svjedoka, u potpunosti isključuje prigovor branioca da je prvostepeni sud odluku o krivici optuženog zasnovao samo na priznanju optuženog. Optuženi nije priznao izvršenje krivičnog djela opisanog u izreci, nego je iznio svjedočenje koje je potpuno u suprotnosti sa utvrđenim činjeničnim stanjem i navedeno uopšte ne odgovara stvarnoj situaciji i okolnostima pod kojima se događaj odigrao.

Branilac, nadalje, istrajava u pogrešnom zaključku da je prvostepeni sud optuženom sve povjerovao, pa onda slijedom toga otvara pitanje kako sud optuženom nije povjerovao u pogledu toga kako je došlo do nemilog događaja. Svoje uvjerenje o iskazu optuženog, u svojstvu svjedoka, prvostepeni sud je dao, kao što je već rečeno na strani šest, pod tačkom šesnaest obrazloženja, što opet govori o pogrešnom zaključku branioca optuženog, a o stavu prvostepenog suda u pogledu onoga o čemu je optuženi svjedočio. Potom branilac iznosi svoje viđenje nastanka i odigravanja navedenog slučaja, koji je, po tvrdnji branioca, izazvao oštećeni I.Z., a da za takvu svoju tvrdnju nije ponudio ni jedan relevantan i pouzdan dokaz.

Vještaci iz različitih oblasti medicine, koji su saslušani tokom dokaznog postupka, dali su svoje nalaze i mišljenje, te isto tokom direktnog i unakrsnog ispitivanja detaljno obrazložili. Vještaci su dali odgovor na sva pitanja u skladu sa naredbom tužilaštva, te utvrdili psihičko stanje optuženog u vrijeme izvršenja krivičnog djela, što je bio zadatak za dr Petka Grubač iz oblasti psihijatrije. Na iste okolnosti u pogledu psihičkog stanja i uračunljivosti optuženog mišljenje su dali i vještaci Psihijatrijske Klinike Sokolac, a nalaz je prezentovala dr Zorica Lazarević.

Na okolnosti vrste i težine zadobijenih povreda oštećenog, mehanizam nanošenja istih, kao i uzrok i vrstu smrti, utvrdili su vještaci dr Zdenko Cihlarž, a i vještak dr Željko Karan. Vještaci se nisu bavili uzrokom navedenog događaja, jer to i nije pitanje za vještaka, niti je to iz domena njihove struke. I ovaj sud smatra da su vještačenja navedenih vještaka potpuna, detaljna i sveobuhvatna, te ih je i prvostepeni sud s razlogom prihvatio i koristio u postupku utvrđivanja činjeničnog stanja.

Vještaci psihijatrijske struke dr Petko Grubač, kao i vještaci Psihijatrijske Klinike Sokolac, gdje je optuženi bio na posmatranju, a o čemu je govorila prim.dr Zorica Lazarević, su prezentovani i sačinjeni u skladu sa pravilima profesije, te svi prigovori branioca u pogledu navedenih vještačenja su proizvoljni i paušalni. Optuženi je na posmatranju u Psihijatrijskoj Klinici Sokolac proveo onoliko koliko su vještaci smatrali potrebnim, da bi mogli dati valjan i potpun nalaz i mišljenje u pogledu uračunljivosti optuženog i strukture njegove ličnosti. Vještak dr Petko Grubač je utvrdio da je optuženi u vrijeme izvršenja krivičnog djela bio uračunljiv, jer sposobnost optuženog da shvati značaj djela i da upravlja svojim postupcima nije bila bitno smanjena ni ukinuta. Tim vještaka Psihijatrijske Klinike Sokolac, čiji je nalaz prezentovala vještak dr Zorica Lazarević, utvrdili su da je sposobnost optuženog da shvati značaj djela i mogućnost da upravlja postupcima bila očuvana kao i da je procesno sposoban.

Budući da su branilac i optuženi smatrali, a što se i u žalbi potencira, da su psihijatrijska vještačenja površna, nedovršena i nedorečena, imali su mogućnost da u tom pravcu, a u skladu sa članom 261. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, izvrše vještačenja po vještacima ili ustanovi po kojoj sami odrede, a što odbrana nije učinila, nego je sve ostalo na paušalnom negiranju i osporavanju navedenih vještačenja. Navedeno nije dovoljno da bi se takav prigovor mogao kao relevantan prihvatiti i na adekvatan način dovesti u pitanje pravilnost i potpunost utvrđenog činjeničnog stanja, utvrđenog od strane prvostepenog suda.

Na osnovu provedenih dokaza utvrđeno je, po ocjeni ovog suda, van razumne sumnje, da je optuženi počinio navedeno krivično djelo u vrijeme i na način opisan u izreci presude, jer je na opisan način oštećenog I.Z. lišio života i ostvario obilježje bića krivičnog djela Ubistvo iz člana 163. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Šta je motiv takvog ponašanja optuženog i izvršenja navedenog krivičnog djela, ostali su poznati optuženom, a o čemu je iznio, kroz svjedočenje, svoju verziju događaja, koje je krajnje neuvjerljivo, nelogično i u potpunoj suprotnosti sa izvedenim dokazima, a naročito u pogledu nalaza vještaka dr. Zdenka Cihlarž. Navedeno vještačenje je isključilo mogućnost nalijetanja oštećenog na nož, imajući u

vidu utvrđene nanese ubode nožem, te da se radi o dva uboda, a ne jednom ubodu koji je, prema tvrdnji optuženog, nastao nalijetanjem oštećenog I.Z. na nož koji je optuženi držao u ruci.

Budući da odbrana insistira na motivu za izvršenje navedenog krivičnog djela, a imajući u vidu da se radi o osnovnom obliku izvršenog krivičnog djela Ubistvo iz člana 163. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, te da motiv ne čini obilježje krivičnog djela, isti nije nužno utvrditi, pa se navedeno insistiranje branioca ne može dovesti u vezu sa tvrdnjom da je činjenično stanje pogrešno i nepotpuno utvrđeno. Motiv za izvršenje navedenog krivičnog djela u konkretnom slučaju ostao je poznat samo optuženom, a na koje okolnosti je tokom svog svjedočenja iznio neuvjerljive i nelogične tvrdnje, koje nisu mogle biti prihvaćene, niti su pružale dovoljno osnova da se utvrdi, odnosno, dođe do motiva izvršenja navedenog krivičnog djela.

Predmet razmatranja i ocjene prvostepenog suda bila je i vinost optuženog, kao njegov psihički odnos prema izvršenom krivičnom djelu. Pravilno je prvostepeni sud zaključio da je optuženi prilikom izvršenja krivičnog djela postupao sa direktnim umišljajem, jer je potpuno bio svjestan svojih radnji, a i posljedica istih, imajući u vidu sredstvo i način izvršenja krivičnog djela, a o čemu prvostepeni sud govori na strani šestoj pod tačkom osamnaest odluke.

Ispitujući odluku o kazni, u vezi žalbenog prigovora branioca, ovaj sud zaključuje da je žalba i u tom dijelu neosnovana. Prilikom odmjeravanja vrste i visine kazne optuženom prvostepeni sud je u smislu člana 49. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine vodio računa o svim olakšavajućim i otežavajućim okolnostima koje utiču na vrstu i visinu kazne, vodeći računa o povredi zaštićenog dobra, ranijem životu učinioca krivičnog djela i ponašanju nakon izvršenog krivičnog djela i o tome na strani sedmoj pod tačkom devetnaest odluke iznio svoje mišljenje.

Svim utvrđenim olakšavajućim i otežavajućim okolnostima prvostepeni sud je dao adekvatan značaj, te su iste, u skladu sa njihovim značajem, uticale na visinu izrečene kazne. I ovaj sud smatra da je upravo izrečena kazna zatvora u trajanju od 14 (četrnaest) godina, ona vrsta i visina kazne, kojom će se postići svrha kažnjavanja propisana članom 42. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, sa aspekta generalne i specijalne prevencije. Izrečenom kaznom će se postići i svrha krivičnopravnih sankcija propisana članom 7. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, preventivnim uticajem na sve druge potencijalne izvršioce krivičnih djela da ista ne čine, a i pružiti određena satisfakcija licima pogođenim izvršenjem navedenog krivičnog djela. Treba imati u vidu da je život najzaštićenije dobro čovjeka, pa i kazna koja se izriče izvršiocu krivičnog djela, kao u konkretnom slučaju, treba biti adekvatna i u skladu sa stepenom ugroženosti zaštićenog dobra, kako je to zaključio i prvostepeni sud.

Što se tiče prigovora branioca optuženog, da je sud trebao kao olakšavajuću okolnost cijeliti korektno držanje optuženog, kako poslije ubistva, tako i kasnije, a naročito da poslije izvršenja krivičnog djela nije napustio teritoriju Bosne i Hercegovine, budući da je to bio u mogućnosti, jer ima i državljanstvo Republike Hrvatske, te da je navedene činjenice sud trebao uzeti u obzir i izreći optuženom znatno blažu kaznu, je po ocjeni ovog suda krajnje neprihvatljiv. Navedene činjenice su po ocjeni ovog suda takve da uopšte ne mogu uticati na izrečenu kaznu i da im

branilac pogrešno daje karakter olakšavajućih okolnosti. Odbrana zanemaruje činjenicu da je optuženi nakon izvršenja krivičnog djela, preduzeo sve radnje da bi prikrio izvršenje krivičnog djela na način što je spalio leš I.Z. kao i posteljinu i deku u kojoj je leš bio umotan, te po kući uklonio sve tragove u cilju prikrivanja izvršenja krivičnog djela. U nadi da će krivično djelo ostati neotkriveno kao i on sam kao izvršilac, ostao je na teritoriji Bosne i Hercegovine, a ne iz razloga koje branilac navodi. Prema tome, razlozi koje branilac navodi kao olakšavajuće okolnosti, mogle bi predstavljati samo otežavajuće, a nikako okolnosti koje bi uticale na visinu izrečene kazne, odnosno doprinijele da ista bude izrečena u kraćem trajanju. Budući da žalba tužioca nije ni podnesena, pa prema tome ni na te okolnosti, onda je ovaj sud sve navedeno konstatovao, te nije uzeo u obzir navedene činjenice kao otežavajuću okolnost.

Budući da ne postoje razlozi zbog kojih se presuda pobija žalbom, ovaj sud je, na osnovu člana 313. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, žalbu branioca optuženog odbio kao neosnovanu i potvrdio prvostepenu presudu.

Bili su to razlozi zbog kojih je odlučeno kao u izreci presude.

ZAPISNIČAR

Biljana Vasiljević

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Iljo Klaić